

22.03.2022

## 100. rocznica powołania Koła w Kutnie Związku Inwalidów Wojennych RP



19 marca 2022 roku obchodziliśmy 100. rocznica powstania w Kutnie Koła Związku Inwalidów Wojennych RP. Z tej okazji Zarząd Koła w Kutnie Związku Inwalidów Wojennych RP, Starosta Kutnowski, Sekretarz Powiatu oraz przedstawiciele Prezydenta Miasta oraz Kutnowskiej Rady Pamięci Narodowej złożyli biało-czerwone wiązanki w miejscu pamięci narodowej na cmentarzu parafialnym w Kutnie.

Wieloletnim prezesem Koła był Ś.P. Józef Balawajder, pochowany na cmentarzu w Woźniakowie, gdzie delegacje samorządu powiatowego, miejskiego i gminnego wraz z rodziną p. Balawajdera złożyli symboliczne wiązanki. Inicjatorem święta była obecna Prezes Koła w Kutnie pani Jadwiga Łuszczak oraz Zastępca Prezesa pan Andrzej Zielonka.

**Rys historyczny Oddziału ZIW RP w Kutnie**

**1922 - 2022**

Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej powstał w kwietniu 1919 r. podczas pierwszego Krajowego Zjazdu Delegatów w Warszawie poprzez zjednoczenie różnych regionalnie działających organizacji. W jego szeregach znaleźli się inwalidzi – uczestnicy powstań i byli żołnierze z armii państw zaborczych, legioniści Józefa Piłsudskiego, żołnierze Białej Armii gen. Józefa Hallera i innych ugrupowań zbrojnych, zaś po wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. dołączyli do nich żołnierze Wojska Polskiego. Wszyscy członkowie byli zrównani w prawach w myśli słowa, że „krew przelana za Ojczyznę ma jednakową barwę”. Związek był i pozostaje także członkiem organizacji międzynarodowych zrzeszających weteranów i inwalidów walk zbrojnych.

Przez cały okres istnienia Związku jego cele pozostawały i pozostają podobne - dotyczą udzielania wsparcia materialnego i pomocy medycznej żołnierzom - inwalidom wojennym i ich rodzinom – współmałżonkom, dzieciom, rodzicom, a także promowania postaw patriotycznych w społeczeństwie, zgodnie z hasłem „Bóg Honor Ojczyzna” umieszczanym na sztandarach. Działalność Związku od początku opierała się na nieodpłatnej pracy społecznej.

Koło Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Kutnie powstało dnia 19 marca 1922 r. i podlegało wówczas Zarządowi Okręgowemu w Łowiczu, a jego siedzibą był lokal miejscowej ksigarni „Ogniwo”. Podczas zebrania założycielskiego wybrano Zarząd w składzie: prezes - Adam Rzymkowski z Gołobiewa, sekretarz – Stefan Karpiński, skarbnik – Józef Wojtasiak. Szczególnie wyróżniającym się Prezesem Koła był Stanisław Modzelewski, który sprawował tę funkcję w latach 1926-1939; w 1939 r. wybrano go na stanowisko sekretarza generalnego Zarządu Głównego ZIWRP w Warszawie. Liczebność członków znacząco wzrosła, od 64 na początku do 150 w połowie lat dwudziestych.

W 1927 r. członkowie Związku postanowili ufundować Kołu ZIWRP sztandar. W 1929 r. zawięzła się Komitet Fundacji Sztandaru, który przeprowadził zbiórki funduszy; już w dniu 15 września 1929 r. sztandar został poświęcony podczas nabożeństwa i przekazany Związkowi.

Po wybuchu II wojny światowej działalność Związku ustała; ówczesny sekretarz Związku – Antoni Bryka ukrył sztandar i dokumenty Związku na wieży kościoła w Łkoszynie. Koło reaktywowano w 1946 r. Cztery lata później władze centralne rozwięzwały ZIWRP w Polsce, a ówczesny sztandar Koła przekazano do Muzeum WP w Warszawie. Działalność Związku wznowiono w 1956 r., już jako ZIWRPRL, a rok później liczba członków wynosiła 93 osoby. W 1960 r. Związek liczył 176 członków.

W latach 1971-89 prezesem Oddziału był Feliks Garbaliński. Podczas jego kadencji w 1972 r. Oddział otrzymał nowy sztandar, ufundowany przez społeczeństwo i zakłady pracy miasta i powiatu kutnowskiego. Wraz ze sztandarem Związek otrzymał „Księgę pamiętkową sztandaru”, gdzie zamieszczono listę fundatorów. W 1994 r. na obecnym sztandarze, przechowywanym w siedzibie Związku, zmieniono godło na orła w koronie oraz zastąpiono napis *Związek Inwalidów Wojennych PRL* napisem *Związek Inwalidów Wojennych RP*.

W 1989 r. prezesem został p. kol. Józef Balawajder, pełniący tę funkcję do 2018 r., przez 20 lat awnik przy Sądzie Rejonowym w Kutnie. Prezes był osobą niezwykle zaangażowaną w pracę na rzecz dobra członków i cieszył się powszechnym szacunkiem. Obecny skład Zarządu ZIWRP w Kutnie: Jadwiga Łuszczak - prezes, Andrzej Zielonka - wiceprezes, Marianna Kurztkowska - skarbnik, Adam Łuszczak - sekretarz.

Zas?u?onym cz?onkom Zwi?zku przyznawano wysokie odznaczenia (krzy?e, medale), nominacje na wy?sze stopnie wojskowe, patenty „Weteranów Walk o Wolno?? i Niepodleg?o?? Ojczyzny” oraz dyplomy, wyró?nienia i odznaki honorowe. Oddzia? Zwi?zku Inwalidów Wojennych RP w Kutnie podlega Zarz?dowi Okr?gowemu ZIW RP w ?odzi. W?adze Zarz?du Okr?gowego s?u?? wsparciem w realizacji zada? statutowych i innych naszych dzia?a? .Oddzia? ZIW RP w Kutnie w atmosferze ?yczliwo?ci od lat wspó?pracuje z Urz?dem Miasta, a tak?e ze Starostwem Powiatowym, Urz?dem Gminy oraz Muzeum Regionalnym. Dzi?ki pomocy tych instytucji mo?emy w tym roku obchodzi? stulecie naszego istnienia.

Dzia?alno?? Oddzia?u kutnowskiego koncentruje si? na wype?nianiu zada? statutowych poprzez wspieranie swoich cz?onków, udziale w uroczysto?ciach pa?stwowych i rocznicowych, cz?sto we wspó?pracy z innymi organizacjami kombatanckimi i Kutnowsk? Rad? Pami?ci Narodowej (poprzednio Miejskim Komitetem Ochrony Pami?ci Walk i M?cze?stwa), podtrzymywaniu w?ród lokalnej spo?eczno?ci i m?odzie?y szkolnej tradycji patriotycznych i pami?ci historycznej dotycz?cej walk narodowo-wyzwole?czych.

Opracowa?a: Jadwiga ?uszczak - Prezes Oddzia?u







W HÓLDZIE  
 ROKOM I HARCERZOM  
 OWSKICH HUFCÓW  
 APCERSTWA POLSKIEGO

YM W CZASIE WOJNY  
 OLSZEWICKIEJ 1919 - 1921  
 OWSKI WŁADYSŁAW  
 NSKI MAKSYMILIAN  
 RAWCZYK LEON  
 ZYNSKI ZYGMUNT  
 DORCZYK ALBIN

EGLYM W CZASIE  
 ŚWIĄTOWEJ 1939 - 1945  
 BROWICZ ZDZISŁAW  
 IRYNICZKA JAN  
 RNEST RYSZARD  
 OWSKI WŁODZIMIERZ  
 ARLICKI JÓZEF  
 EREMIN MARIAN  
 LE MIECZYŚLAW  
 AMIŃSKI ANTONI  
 ENSKA HALINA  
 KOWSKI STANISŁAW  
 ONIAREK JAN  
 JNERT TADEUSZ  
 KUŁA HENRYK  
 RCZAK MARIAN  
 JEWICZ ZBIGNIEW  
 CZYNSKI ANDRZEJ  
 ZKOWSKI HENRYK  
 DRSKI WIEŚLAW  
 CZYNSKI TADEUSZ  
 DOWSKI BOLESŁAW  
 YTKO TADEUSZ  
 YNSKI STANISŁAW  
 KI EUGENIUSZ ks. kap.  
 OLASKI ZBIGNIEW  
 SIŃSKI MARIAN  
 ONSKA JANINA  
 NNI NIEZNANI  
 CZUWAJI



CHWAŁA  
 POLEGŁYM  
 ZA WOLNOŚĆ  
 OJCZYZNY



W HÓLDZIE  
 ŻOŁNIERZOM WOJSKA POLSKIEGO  
 POLEGŁYM W OBRONIE OJCZYZNY  
 W 1939 ROKU  
 SPOCZWAJĄCYM NA TEJ KWATERZE

- SZER. ADAMCZEWSKI ADAMCZYK 60 PP 17 DP + 15.09.1939  
 PLUT. ADAMIAK MIECZYŚLAW 97 PP 26 DP + 16.09.1939  
 KPR. ADAMSKI 80 PP 17 DP + 15.09.1939  
 KAN. AJCHLER FRANCISZEK 60 PAL 14 DP + 15.10.1940 + 23.09.1939  
 SZER. ANDRYSIAK PIOTR + 1939  
 SZER. BALCEREK BRUNON + 25.09.1939  
 SZER. BARDOŃCIG ALDZYZ 56 PP 25 DP + 11.09.1939  
 SZER. BARTŁOMIEJCZYK FRANCISZEK + 30.09.1939  
 SZER. BEGIJA EDMUND 55 PP 14 DP + 20.04.1903 + 28.02.1940  
 SZER. BEGMONISTA LUCJAN + 22.10.1939  
 BOMB. BESZKO JAN BOMB. 4 PAL 4 DP + 22.05.1939  
 PDF. BLECKI WACŁAW 61 PP 15 DP + 17.09.1939  
 BOMB. BŁOCH EDWARD 4 PAL 4 DP + 10.04.1903 + 5.03.1939  
 BCĄZEJEWSKI ANTONI + 29.03.1939  
 PPOR. BOCCZOŃ 60 09.1939  
 PCHOR. BOWECKI TADEUSZ + 1939  
 BOMB. BOROWSKI ALFONS 119 ART. + 22.03.1904 + 15.09.1939  
 SZER. BRONBERG ICEK + 26.09.1939  
 SZER. BUBACZ LEON + 1939  
 SZER. BUCHMOLD ALEKSANDER + 10.09.1939  
 SZER. BUDZYŃSKI STANISŁAW + 25.09.1938 + 10.09.1939  
 SZER. BUDZYŃSKI EDWARD 58 PP 14 DP + 14.09.1939  
 KPR. CEBULIŃSKI BOLESŁAW 89 PP 17 DP + 31.07.1937 + 30.10.1939  
 SZER. CICHONSKI CZESŁAW 57 PP 14 DP + 4.12.1914 + 10.10.1939  
 PLUT. PCHOR. CIECKA STEFAN 19.10.1938  
 PDF. CIESZYŃSKI STANISŁAW 58 PP 14 DP + 14.09.1939  
 ST. SZER. CZARKOWSKI JAN 37 PP 26 DP + 1913 + 16.09.1939  
 ŻOŁN. CZECHOŃSKI WŁADYSŁAW + 15.10.1939  
 PPOR. DANIELEWSKI MIECZYŚLAW 37 PP 26 DP + 9.09.1909 + 16.09.1939  
 SZER. DĄBROWSKI MICHAŁ 29 DP + 24.03.1910 + 23.09.1939  
 PCHOR. DĄBROWSKI STANISŁAW 58 PP 14 DP + 16.11.1909 + 16.09.1939  
 PCHOR. DERAK BRONISŁAW 41 ASP + 14.10.1939  
 SZER. DŁAWIŃSKI + 12 + 25.09.1939  
 PLUT. DODKA 59 PP 11 DP + 1939  
 SZER. DOMAGAŁA + 18-09-1939  
 SZER. DOPIERALA + 26 DP + 29.09.1939  
 SZER. FECHNER + 14.09.1939  
 SZER. FIEBICH + 11.09.1939 + 26.09.1939  
 PDE. FLITA + 10.09.1904 + 16.10.1939  
 SZER. FRYC + 11.11.1939  
 SZ. + 14 + 17.09.1939  
 + 19.12.1905 + 12.09.1939  
 + 14.10.1939
- SZER. DORGOLEWSKI BR  
 KPR. DORSKI 87 PP 4 DP  
 PPOR. GÓRSKI JOZEF MA  
 STRZ. HARCEWSKI STA  
 STRZ. HEMPEL ALBERT  
 NPT. JAGORZEŃSKI BO  
 UL. JAKUBOWSKI LUDWI  
 SZER. JUSZCZAK WALER  
 SZER. KAFFE DAGOBER  
 SZER. KANDULA HENRYK  
 SZER. KARBOWICZ FLA  
 SZER. KARMIŁA FRAN  
 SZER. KASZUBA WAWRZ  
 UL. KAZMIERSKI STEFAN  
 SZER. KITHER MAKSYM  
 PPR. KLEPKA FRANCISZE  
 SZER. KLIMASZEK JÓZEF  
 PPR. KLICHWAŁ ROBERT  
 PPR. KMER 1 10.1939  
 PPR. KMEC ANDRZEJ 1  
 PPR. KNE HENRYK 1400  
 KPR. KOLASZSKI ZYGM  
 SARP. KONZALSKI LEON  
 SZER. KORZENIOWSKI ZI  
 KOWALCZYK FLACIMIERZ  
 SZER. KOWALEWSKI ST  
 SZER. KUBASŃSKI ERZ  
 PPR. LIWE STANISŁAW  
 SZWOŁ. LUBESKI WALES  
 SZER. LUDWICZAK KAZI  
 SZER. LUTOMSKI JAN 25  
 PPR. LUCZAK EDWARD  
 SZER. MAJORSZAK JAN  
 ST. STZ. MAJERSKI HANA  
 SZER. MAJSZAK JAN 37  
 SZER. MAKOWSKI PIOTR  
 SZER. MALINOWSKI BY  
 BOMB. MALOLEPSZY ED  
 SZER. MARTYNAK OYME  
 SZER. MARUCHA ZYGM  
 SZER. MATUSIAK STANIS  
 SZER. MATERNA ALEKS  
 SZER. MATYSIAK JOZEF  
 KPR. MATYSIAK 12816  
 SZER. MAZUR PAWEŁ 20  
 SZER. MELNIK 55 PP 14 D  
 SZER. MELCAREK JOZEF







Do pobrania

**Załącznik**

jpg zdjęcie tablicy pamiątkowej

**Rozmiar Pobierz**

636 KB [Pobierz](#)

- [Udostępnij](#)

- [Drukuj](#)
- [PDF](#)

[Pozostałe aktualności](#)[Archiwum aktualności](#)